

רמב"ן על התורה Selected Pieces from the Ramban's Commentary on the Torah מלוקט ע"פ קונטרס של הרה"ג ירחמיאל פרייד

פרק	פסוק	ענין
יח	א	פלוגת רמב"ם ורמב"ן בענין ראיית מלאכים ונבואה
טו	טו	תגובתה של שרה בהכחשת המלאכים, בענין האמונה
כג	כג	ענין "חרון אף ה'" לעומת מדת הרחמים
יט	ה	חטאם של אנשי סדום וניגודם לצדקה
ה	ה	מעלת ארץ ישראל שאינה סובלת עוברי עבירה
ח	ח	חטאו של לוט במסירת בנותיו, ומעשה הפלגש בגבעה וחטאם של ישראל
יז	יז	הסכנה בראיית דברים המזיקים
לב	לב	כוונת בנות לוט היתה לשם שמים
כ	כ	בפרק זה מבאר רבינו את המעשה והויכוח בין אברהם לאבימלך
כא	ט	מח' רש"י ורמב"ן אם עבד ישמעאל ע"ז בבית אברהם
לג	לג	פירוש קריאת אברהם בשם ה' א-ל עולם
כב	א, יב	ביאור ענין נסיון
טז	טז	הבטחה לאברהם שלא יכלה זרעו

גור אריה להמהר"ל Selected Pieces from the Maharal's Gur Aryeh מלוקט ע"פ קונטרס של הרה"ג יהושע דוד הרטמן

פרק	אות (ע"פ הוצאת ממכון ירושלים)	ענין
יח	א	הקב"ה בא לבקר את אברהם מפאת חוליו
ג	ג	מדוע אברהם התייעץ עם ממרא על המילה
ד	ד	השכר של ממרא על שיעץ לאברהם על המילה
ז	ז	מדוע ה' עומד והדיינים יושבים
יא	יא	אין מלאך אחד עושה שתי שליחות
יד	יד	ביצד מלאך אחד ריפא את אברהם והציל את לוט
טו	טו	דרגת המלאכים ביחס לאדם
יז	יז	ביאור שם אדנות
יח	יח	מה שאברהם עשה ע"י שליח, שולם לבניו ע"י שליח
יט	יט	ע"ז של ערביים, המשתחווים לעפר רגליהם
מח	מח	מתי אומרים "זכר צדיק לברכה"
מח	מח	הטעם שמניח בן צדיק כאילו לא מת
נז	נז	ביאור המושג "תיקון סופרים"
נח	נח	ביאור השמות "א-ל", "אלקים", הויה
סא	סא	ביאור הטענה שיאמרו על ה' "כך הוא אומנתו, שוטף הכל"
סב	סב	עומק המשפט מגיע עד לעוה"ב
סד	סד	מצדיק פירוש הרמב"ן בבקשת אברהם על סדום
יט	ב	מדרגת אברהם ביחס ללוט, המתבטאת כלפי מלאכים
ו	ו	אי אפשר שאדם יהיה צדיק בדבר אחד ורשע בשבר אחר
לג	לג	אין דבר רע יורד מהשמים
לח	לח	רק הבן זוכה מפאת אביו, וא בן אח, אך לוט נחשב כבן לאברהם
מב	מב	רש"י יעדיף התלמוד על פני המדרש
כ	יא	מדוע הותר לאברהם לומר על שרה שהיא אחותו
כא	א	סמיכות לידת יצחק למעשה אבימלך
ב	ב	הריון ולידה כנגד אמירה ודיבור
ח, ט	ח, ט	"צחוק" לשון לג' עבירות חמורות
טז	טז	ההבדל בין חולי של ישמעאל לחולי של יעקב
יט	יט	לא אומרים על תפילה "אין חבוש מתיר עצמו", והטעם
כ	כ	ההבדל בין "באשר הוא שם" של ישמעאל ל"נהרג ע"ש סופו" של בן סורר ומורה
כא	כא	כיצד אפשר לומר על ישמעאל שהוא "צדיק"
כז	כז	בביאור שהבאר מתברך לרגלי הצדיק
כח	כח	בביאור שהאשל של אברהם היה פרדס או פונדק
כב	א	איזה דברים אין צורך שהתורה תזכיר
יז	יז	ההבדל בין "אחר" ל"אחרי"

5 Parsha Highlights for Further Discussion

1. **רש"י ריש הפרשה**: Chessed and Kindness requires being proactive. It is not enough to see something that needs to be cared for, you need to look for it.
2. **משך חכמה יח:כח ד"ה ויאמר לא אשחית**: A person is judged both according to the actions they have done, as well as how easily they could have done better. This is a tremendous source for the idea that Hashem judges everyone according to where they are holding.
3. **ספורנו יח:ב ד"ה מפתח האוהל**: Running to do something is a clear indication of the importance we attribute to it.
4. **Rav Soloveitchik: על אהבת התורה וגאולת נפש הדור** (Found here: <http://levladaat.org/content/365>). Here Rav Soloveitchik presents an incredibly moving description of the discussion between Hashem and Avraham regarding the akeida. The purpose of which is to develop the notion of sacrifice as integral to the religious experience.
5. **אש קודש פרשת וישלח תשי"ב** (Uploaded here: <http://cl.ly/2Y0w303Z273v>): The closer we come to doing a mitzvah, the more we develop ourselves. We learn and understand more, and align our thoughts with Hashem.

Foundations

נסיון

Challenges

The Ramban (Ch. 22 v. 1 & 12) presents his approach as to why we are given challenges and tests by God. Here is an outline of some of the foundational sources on the issue.

1. **What purpose do נסיונות serve?**
 - a. Ramban Bereishis 22 v. 1 & 12 – A נסיון is presented for the good of the person being tested in order to be מוציא הכח אל הפועל.
 - b. See Maharal Derech Chaim (4:3) that a נסיון comes from the language of Psalms (ch. 60) that it is a נס להתנוסס.
 - i. See Malbim Bereishis 22:1 on the difference between a בחינה (a test) and a נסיון.
 - c. See Ha'amek Davar 22:1 based upon Medrash who explains there are 3 types of נסיונות.
 - d. Ohr Gedalyahu Lech Lecha – A נסיון gives us a higher vision of ourselves.
2. **Words of comfort regarding life's challenges**
 - a. R. Yitzchak Hutner, Pachad Yitzchak, Collected Letters #128, has a very famous and important letter on the role of life's struggles. He emphasizes that people mistakenly think that great people did not struggle, while in truth it is through the struggle that they became great.
 - i. See also his collected letters #96 which cautions a student not to be too hard on himself during times of struggle.
3. **Should we avoid נסיונות?**
 - a. Sanhedrin 107a – Dovid HaMelech is criticized for asking God to test him.
 - b. Kli Yakar Parshas Chuka – Cites a controversial opinion that it is permissible to put oneself into a spiritually trying situation in order to fully conquer their desires.
 - i. R. Tzadok, Takanas HaShavin 9:6 dismisses this opinion
 - c. Sefer B'Rogez Racham Tizkor, Dovid Bashevkin, based on Talmud Gittin 43a explains the value of struggles is contingent on one putting in effort to avoid them.
4. **For Further Reading**
 - a. Life is a Test: How to Meet Life's Challenges Successfully – Rebbetzin Esther Jungreis
 - b. Leadership and the Art of Struggle: How Great Leaders Grow Through Challenge and Adversity – Steven Snyder